

DONARA AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA.

CADA NÚMERO 5 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA.

Números atrasats 10 céntims.

ADMINISTRACIÓ y REDACCIÓ: Llibreria Espanyola, Rambla del Mitj, 20 botiga. BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA pessetas 1'50. Cuba y Puerto-Rico, 2.—Estranger, 2'50.

LO GRAN INOCENT.

En la senmana de Nadal han vingut las vacaciones parlamentarias, y en plenas vacaciones, los politichs que manan s' han menjat lo gall tranquilament, y 'ls que tant treballan y s' esforzan per enfilar-se al candellero s' han hagut de quedar mirants'ho.

Lo de sempre. Ab un gall no més n' hi ha poch per tantas bocas.

Y com lo turró no arriba de bon tros per tothom, vels'hi aquí que, á falta de aqueixa menja tan sabrosa y dolça, son molts los politichs espanyols que han de passar la tradicional diada rosegant-se 'ls punys de rabia.

No 'ns trobem en aquest cas, ni 'ns hi trobarém may los que, resignats á passar modestament tan senyalada festa en companyia de la familia, vivim politicament de las ideas, que si bé es veritat que no engreixan ni alimentan, al menos confortan y reaniman. Lo nostre Nadal es menos envejat que 'l que disfrutan los fusionistas; pero en cambi es menos frenético que 'l que sufren los conservadors. No tenim los sobresalts que donan mal dinar als uns, ni las ansias hidrópicas que devoran als altres. Si la felicitat consisteix en saberse resignar, lo Nadal de la majoria dels espanyols es un Nadal felis.

Tres dias després de aquesta festa íntima de familia, se 'n celebra un' altra de burlesca: la festa dels Sants Inocents.

O com si diguessem lo carnestoltas de la quitxalla que corra adelarada detrás de las donas, ab la sana intenció de adornals'hi 'ls darreras del vestit ab un penjoi ó altre.

Si un busca l' origen de tant extranya diversió, difícilment sabrà compaginar la ignocencia de la festa ab la malicia de la broma.

No obstant, calculantho una mica, s' veurá ab facilitat que la celebració dels Inocents, en la forma en que se verifica pels carrers de las poblacions cristianas, té 'ls seus punts y ribets de intenció política.

Jesús estava predestinat á ser un dels més grans demócratas de la terra, per qual motiu Herodes, que ja no hauria hagut de ser rey, per odiar á mort y aburrir tot lo que fés olor de democracia, decreta l' extermini, no sols del gran demócrata que feya poch havia nascut, sino també la de tota la generació destinada á observar sas doctrinas y á practicar las sévas ensenyansas.

De aquí aquella gran hecatombe de criaturas, que ben mirat, no va passar de ser una solèmn criaturada.

Perque 'l bon Jesús, contra 'l qual s' havia fulminat

lo real decret; escapá ab vida de la matansa y molts dels nens de la seva edat, que més tart havian de seguirlo y admirarlo, lógraren burlar també la terrible sentència del rencorós Herodes.

La idea, simbolisada per la ignocencia, triunfá sobre la maldat de un rey digne d' eterna reprobació.

Ara figurin-se que 'l dia de Inocents, festa en la qual son permesos tots los enganys y disculpadas todas las mentidas, las donas que van pels carrers, sigan guapas; sigan llejtas, pèl mer fet de ser femellas simbolisan la institució veneranda que representava 'l rey Herodes. Imaginent-se que las criaturas que caminan darrera de ellas de puntetas, per burlarlas y avergonyirlas son los descendents de aquellás pobras criaturas perseguidas injustament, y digan després si 'l crit alegre de—¡La llufa!—no equival á un verdader clam de victoria.

Desgraciadament, no sempre 'l poble logra posarla á qui voldria.

Algunas vegadas se fa l' oració per passiva y li penjan á n' ell, quan menos s' ho figura.

Com, per exemple, en la ocasió present.

Fa ja Déu sab lo temps que vé remenant-se la qüestió eternament promesa y may resolta del sufragi universal. Constituheix aquest un problema polítich de la major importancia. En sa resolució definitiva hi està empenyada la probitat del partit que mana, y la probitat es l' honra de las agrupacions politicas.

A condició de que s' establiria 'l sufragi universal, las fraccions republicanas s' han compromés á abandonar los medis de forsa y de violencia per acullirse exclussivament als procediments pacífichs. ¿Per ventura no significa res un fet tan important, en favor de la pau y de la tranquilitat del país?

Donchs, en Sagasta, avants de decretar las vacaciones parlamentarias de Nadal, podia haver lograt sense grans esforços (y en cas de fer-se aquests necessaris devia empearlos), en Sagasta podia conseguir que 'l Congrés de Diputats votés lo primer article de la ley de sufragi universal, en qual primer article se consagra aquest principi.

¿Podia donarse al país demócrata un gall millor y més barato? Donchs en Sagasta s' ha negat á regalarli.

Ja se que 'ls conservadors que tenen més por al sufragi que á la peste, s' haurian valgut de tots los recursos imaginables per impedirho... pero ¿qui mana á ca'n Ribot? ¿l' amo ó 'ls conservadors? En Sagasta podia declarar lo Congrés en sessió permanent, y rendirlos per cansanci, mal la sessió hagués hagut de prolongarse fins á la nit de Nadal, aniversari de la famosa batalla de Luchana. ¿No valia un petit sacrifici aqueixa gran victoria de la causa liberal?

Donchs, D. Práxedes, no ha fet res de aixó: al primer sintoma de disgust de la gent conservadora, s' hi ha aplanat, com s' hi aplanava sempre... y 'l poble espanyol s' ha quedat ab la llufa penjada á la esquena.

Gracias, Sr. Sagasta.

No esperavam menos de vosté.

Però no cal que s' descuidi; que ja veig als conservadors que se li acostan de puntetas, portant á las mans un gran manyoch de pellingos, que no es més que 'l

conjunt dels seus principis, lligats ab un cordill, al cim del qual hi ha un am molt afilat.

Vosté descuidis, y ja veurá lo que li passa.

Los conservadors tenen malas entranyas, y lo qu' es l' am no li enganxaran á la casaca... Tinga la seguretat de que per mica que pugan li enganxaran á la pell. ¡Fort! Per innocent.

P. K.

ENT aquest l' ultim número que publicuem dintre de l' any 1889, desitjem de tot cor als nostres estimats lectors que comensin l' any 90 y 'l terminin ab entera felicitat.

Guárdin-se de la Grippe, del Dengue, del Trancaso y demés malalties que 'ns afligeixen.

Però sobre tot, de qui s' han de guardar es dels conservadors.

Ja que 'l comensem ab en Sagasta, procurém acabar-lo... ab alló que no 's pot dir.

Una altra pérdida important per la causa republicana.

Acaba de morir á Lleyda lo conegut impressor D. Joseph Sol, pare del jefe reconegut dels republicans historichs de aquella capital. Era 'l Sr. Sol un bon patrió, conseqüent y honrat, que havia prestat los més desinteressats serveys á la nostra causa.

Enviém lo nostre pèsam més sentit á la seva inconsolable familia y als republicans ilerdenses.

Lo govern republicá del Brasil ha acordat suprimir l' assignació de 5 milióms de reis concedida al emperador D. Pere.

¡No es poca sórt la dels republicans brasilenys! Com qui diu, de una manotada acaban ab 5 milióms de reis y ab un emperador!

D' aixó sí que se 'n diu passar una bona bugada!

Un quadret telegráfic:

«Lo Sr. Sánchez Bedóya, diputat conservador, ha dit que 'l sufragi universal lo vol certa personalitat respectable, y que 'l govern, per complaure'l, no té inconvenient en entregarli 'l punyal ab que terrá á la monarquia.»

«Lo Sr. Castelar, que s' troba present allí, sent aquestas paraulas y calla.»

¿Creurien que aquest silenci es per mi un dels discursos més eloqüents del gran orador?

¡Repunyal! No puch ferhi més. M' agrada molt.

S' escandalisa 'l Diari perque l' Ajuntament de Paris ha acordat concedir 4,000 franchs de sou á cada individu del Ajuntament de aquella capital.

Crech que lo escandalós no es que 'ls homes que perden lo seu temps per dedicarse á la cosa pública cobrin

un sou modest; sino que 'ls regidors, no tenint sou, se 'l fassan.

L' espectacle Buffalo Bill's que 's dona totes las tardes en un hipódromo construït al efecte al extrèu del carrer de Muntaner, terme de Gracia, ab sos indios é indias, ab sos vaquers, ab sos caballs frèstechs y ab sos búfalos mansos, reuneix atractius suficients per cridar l' atenció del públich, com va cridar la de la numerosa generació que va assistir à la Exposició Universal de Paris.

Algunas de las escenas que 's representan son molt vistosas y pintorescas, en especial lo desfile del personal, la cassa dels caballs salvatges y 'ls exercicis de tiro de una nena nort-americana y del Capitá Cody. Creguin que la cosa val la pena de ser vista.

Segóns telegrafian de Venecia à la Gazette espagnole, 'l rey de las húngaras acepta 'l sufragi universal. Ell podrà acceptarlo tant com vulga.

Pero aqui lo difícil es que 'l sufragi universal l' accepti à n' ell.

Una historia trista.

Al ministeri de la Guerra un pobre soldat s' ha clavut un tiro ab la carrabina, aixecanse la tapa del cervell. L' infelis era catalá. Feya dias qu' estava trist y preocupat, tant que no parlava ab cap dels seus companys.

Y diu lo periódich que dona la noticia: «Se creu que 'ls móvils que l' impulsaren à pendre una resolució tant extrema, sigueren l' angunia y la tristesa de veures absent de la familia.»

Aqui tenen materia per escriure l' últim capítol de una novela, que podria titularse: «Las quintas.»

Lo ministre de Marina, qu' està verdaderament marejat, no fa més que amenassar à n' en Sagasta ab presentarli la dimissió, quan aquest no vol de cap manera que cap ministre dimiteixi.

Perque ab aixó de las dimissions passa lo mateix que ab las mitjas. Quan un punt se 'n va, la mitja s' escorra.

En vista d' aixó, sembla qu' en Sagasta ha amenassat ab posar lo péu a róllo à la Marina, que ja fa molt temps que navega pel seu compte.

La manera de ferla entrar en caixa consistiria en nomenar un ministre del ram de la classe de paisans.

¿Ho farà en Sagasta? ¿Cá!

Certas resolucions enérgicas y salvadoras no es capás de acométreles cap ministre de la monarquia. Se deixan, en tot cas, pels góberns que disposan de una forsa superior à totes: la forsa de l' opinió.

Sols los francesos, ab la seva República, son capassos de sostenir anys y més anys un home civil al davant del ministeri de la Guerra.

Lo país ho vol aixís, y allá 'l país mana.

Per arcaldes notables lo de Londres. L' arcalde de la capital de Inglaterra, al final de un banquet, va cantar dos pessas de El Trovador.

Aixó encare no ho ha fet lo Sr. Rius y Taulé, per més que alguns vehins del carrer de Fontanella m' asseguran que ja fa alguns dias qu' està ensajant lo Miserere.

Un amich íntim del general López Domínguez, deya l' altre dia pels corredors del Congrés, que 'l seu jefe no aniria ab en Sagasta ni à collir monedas de cinch duros.

Ho comprench perfectament. Pero digui: ¿si 's tractes de anar à collir unsas de perruca, hi aniria?

Los regidors de Barcelona, avants de despedirse dels sillóns, fan cosas molt grossas.

Ultimament han contractat ab un escultor una nova lápida per sustituhir à la vella que indica que la Plassa de Sant Jaume es la Plassa de la Constitució, per la friolera de 2,000 duros. Y ara que apenas si la Constitució existeix.

Me sembla à mí que se 'n podrian donar no 2,000 sino fins 50,000 per una lápida mortuoria que digues lo següent:

«May més, per molt temps que passi, podrà aixecarse aquest mort. Aquí jau lo despilfarro de arcaldes y regidors.»

Los nous experiments del submari Peral, segóns noticias dels periódichs, han donat resultats satisfactoris. Lo barco s' ha enfanzat, permeneixent sota de l' aygua un parell d' horas.

De aixó à lo que anunciava l' inventor, hi ha encare molt camp per correr. Que hi arribi en Peral y no li escatimarem los nostres elogis.

Avuy trobém que l' entusiasme que han produhit las maniobras es una mica prematur. Enfonzarse sota l' aygua y permanéixer allí no dos horas sino quatre, ja ho havia fet en Monturiol, sense protecció de ningú, y en un temps en que las ciencias estavan més atrassadas que ara.

Nosaltres reservém l' entusiasme pel final. Llavors, si la cosa va bé, com desitjém, obrirém totes las vàlvulas.

L' ex-emperador del Brasil ha refusat per telégrafo l' assignació de 14 milions de pessetas que pel mateix conducte telegráfic li havia tornat à oferir lo góvern republicà de aquell país.

Aixís m' agradan los homes: que tingan dignitat, y que 's neguin à cobrar lo que no guanyan.

DEL ALTRE MON.

Centre Català.—Buenos Aires.—Chacabuco, 661 nuevo.—Secretaria.

Buenos Aires 15 Novembre 1889.

Senyor I. López Bernagossi. Barcelona

Vivament impresionada la colectivitiat que constituheix lo Centre Català ab la desgracia qu' afligeix al poble de Puigcerçós, resolué concórrer à remediaria, dedicantli lo resultat de la festa, que apropósit, se celebrá en la diada de Tot Sants.

La solidaritat entre 'ls pobles de la mateixa parla; la germanó ab nostres conssemblants han sigut sempre móvils que nan despertat l' entusiasme dels fills de Catalunya.

Per consegüent, lo sol anuci del objecte de la festa portá als salóns del Centre gran part de las familias que, à pesar de la inclemencia del temps, volgueren contribuir ab son módest concurs al remey dels vehíns de Puigcerçós.

La festa dongué un resultat líquit de \$211, que per la depreciació monetaria que passém, no arriban à cent duros, no obstant lo qual trametéu à vosté un giro contra la casa Vidal Quadras per 500 pessetas, que la Comissió del Centre que presideixo li prega continui en las listas de subscripció obertas per la premsa barcelonina.

Vullga vosté ferse càrrech del cobro del giro inclós y rebre las seguretats d' estima y apreci ab que 'l distingeix lo Centre y la Comissió que 'l dirigeix, y especialment S. S. S. Lluís Castells, president.—Joseph Pagés, secretari.

Agregarém las 500 pessetas à la subscripció oberta en favor de Puigcerçós, cumplint aixís l' honrés encárrech del Centre Català de Buenos Aires.

DESPEDIDA.

¡Adéu, any de mala sombra! ¡adéu, any vuytanta nou! Per fortuna 'l Temps vigila y à la fi t' ha cridat.—¡Prou!

Ja t' dich jo que d' anys tremendos n' hem vist molts, com tothom sab; pero tant com tú ¡dimontri! may n' havíam tingut cap

¿Qué 'ns has dat en dotze mesos? ¿quins favors t' haurém degut? ¿quinas son tas bonas obras? ¿quinas gangas 'ns has dut?

No has fet més que marejarnos, escurarnos los dinés y lograr que per despido tot lo públich te digues:

—¡Adéu, any vuytanta nou! Ja te 'n pots entorná á jeure. ¡Adéu, any vuytanta nou! De bunyols ja n' has fet prou.

Mentres tú has estat al trono, tot ha anat desguitarrat, desde 'l més raquitich poble à la més formal ciutat.

Gatuperis, grans chanchullos expedients no gayre nets, contrabandos, trampas, latas, Abascals, Rius y Taulés...

Has permés cent mil escándols, has fet déu à un infelis, y has deixat que 'l senyor Martos fastidiés tot lo país.

Just es, pues, que avuy lo poble, al fugirli del davant, t' acompanyi à cops d' escombra, obsequiante ab aquest cant:

—¡Adéu, any vuytanta nou! Ja te 'n pots entorná á jeure. ¡Adéu, any vuytanta nou! De bunyols ja n' has fet prou.

¿Lo comers? Ha anat per portas. ¿Lo treball? Com lo comers. Tothom diu y afirma y jura que has sigut un any pervers.

No ha plogut quan convenia: quan ja nó, 'ns has inundat; al istiu casi 'ns torravas, al ivern 'ns has glassat.

Has plomat per tantas bandas al país treballadó, que sols dos camíns li quedan: hospital ó emigració.

Si ara 'ns vens per fi ab lo dengue, quan ja davas l' últim pas, no es estrany que la gent digui,

al pensar que ja te 'n vas: —¡Adéu, any vuytanta nou! Ja te 'n pots entorná á jeure. ¡Adéu, any vuytanta nou! De bunyols ja n' has fet prou.

L' ou sagrat que conté 'l germen del sufragi universal, s' incubava en las máns tèvas...

¿te 'n recordas, carcama! Hem passat los dotze mesos, esperant lo naixement que tú sempre 'ns prometías com á próxim é imminent.

Y ara sembla que resulta que 'l sufragi ¡tuturut! ja ni l' ou se sab hont para; ó s' ha fós ó s' ha perdut.

Per xó 'l poble, que t' detesta, quan contempla 'l teu final, canta avuy, entre l' aplauso de la Espanya liberal:

¡Adéu, any vuytanta nou! Ja n' has fet prou de desgracias... ¡Adéu, any vuytanta nou! ¡Hasta 'ns has amagat l' ou!

C. GUMÁ.

BROMA D' IGNOCENTS.

ESPRÉS d' haver parlat mal de 'n Sagasta, com cada vegada que 's reuneixen en Romero Robledo, en Cassola y en Sardeal, lo primer dels tres conjurats té una ocurrencia.

—Escoltin— diu aguantantse 'l riure—ja se 'n recordan de que demá es lo dia dels ignocents?

—Sí—respón en Sardeal—¿per qué ho diu aixó?

—Perque 'm sembla que hauriam de fer alguna mala partida à n' en Sagasta... una broma de bon género, pero que l' aburrís una mica

—Tè rahó—fa en Cassola—no ho trobo mal pensat. Lo que hi ha es que es difícil enganyarlo à n' ell, perque don Práxedes la sab molt llarga

—¡Oh! Ya, ya... ¡Calli! M sembla que no aniria mal... ¿Regalém' i un gall d' indi?

—¡Vaya una broma més ingeniosa! ¿y que 'n treuriam de regalarli un gall?

—¡Oh! Hi ha galls y galls. Nosaltres li enviariam rostít y à punt de menjar.

—¿Y qué més? —Y preparat ab uns polvos, escampats per dintre de la bestia, que li farian agafar un dolor de ventre que à lo menos li duraria quinze dias...

—Tots los de vacaciones parlamentarias! ¡quina guassa! ¡Es una idea magnífica! Així, sense ferli mal, l' inutilisém per dugas senmanas, durant las quals nosaltres podém segarli l' herba sota 'ls peus, ajudats per en Martos. Pero se 'm ocorreix un dupte... ¿D' ahónt los treurém aquests polvos?

—Qualsevol apotecari conegut 'ns los prepararà... —¡Jo 'n sé un!—diu lo marqués de Sardeal—¡en Fabié!...

—Just! Ja tením l' apotecari... y casi bé 'ls polvos. Ara no més falta 'l gall...

—Aném à veure si 'n trobém un... —

Al cap de dugas horas d' haver tingut lloch aquesta conversa, en Sagasta, que s' está à casa seva tot tranquil, pensant en los quinze dias de repós que li quedan, veu entrar súbitament lo seu criat.

—¿Qué hi ha?—diu don Práxedes, girantse ab indolencia. —Han portat un gall per vosté... ¡Es una gran pessa!

—¿Galls à aquesta hora?—fa 'l President, rascantse la barba—¿y quí l' envia?

—Miri, junt ab lo gall, hi havia aquesta targeta.— Y n' entrega una al Sr. Sagasta. Aquest l' agafa y llegeix en alta veu:

«Un amich que l' estima li ofereix aquest gall.» —Bueno— anyadeix—Déu mantingui als amichs d' aquesta classe... Lo mal es que no tinch ganas de menjar gall, ara com ara... En fi, désal y ja 'n parlarém després...

Potser lo regalaré à algu:—

L' endemá en Cassola, en Romero y en Sardeal se reuneixen al café com de costum.

—¡Pobre Sagasta!—diu en Romero—à horas d' ara deu estar recargolantse pel lit.

—Y malehint lo gall y l' amich que l' estima—respón en Cassola.

—Lo que convé—anyadeix en Sardeal—es no perdre 'l temps y aprofitar la ocasió. ¿No tením á don Práxedes fora de combat? Pues à treballar per fernos amos de la situació á corre-cuyta.

—Tè raho aquest: aném à can Martos à explicarli 'l cas y posarnos d' acort desseguida... —

Y se 'n van à casa de don Cristino, pensant ja ab lo tip de riure que 's farán quan aquest s' enteri de la seva travessura.

Al entrar en l' habitació del senyor Martos, observan un silenci y un misteri que no deixa de xocarlos.

—¿Qué hi ha?—preguntan à un criat. —Don Cristino no está bo...

—¿Y aixó? ¿qué té? —No 'ls hi sabria dir: li ha vingut tot de repent. ¿Volen entrar à véurel?—

Los tres conjurats no 's fan repetir la invitació. Se precipitan pis endíns, fins arribar à l' arcoba del pacient.

—¿Qué ha succehit?—diu en Romero acostantseli à la capsalera—¿No té pas lo dengue?

—¡Cá, home, cá! Aquest murri de 'n Sagasta 'n té la culpa... ¡Es do'ent aquest home!

—¿Sí? ¿qué li ha fet?
—Que m' ha enviat un gall, dibentme que aixó era 'l primer pas per la nostra reconciliació, y tan bon punt l' he tastat, m' ha agafat tal mal de ventre, que no sembla sino que tingui 'l cos plé de velocípedos corrent... ¿No es veritat que aquestes estratagemas fan Sagasta?
—Los altres tres callan, se miran... y 's posan á plorar lo mateix que tres criaturas.

FANTÁSTICH

os regidors possibilistas, que contra l' acort del partit van ferse elegir, y que després ni ab las dents han volgut deixar la tallada, procedeixen de aquellas antigas societats de balls, que tant se divertian ballant y fent ballar á la gent.

Algun d' ells pot utauarse de haver fet veure ab porró á n' en Romero Robledo. Per lo tant, no hi ha que ferne cas: ara, lo mateix que avants pertanyen á la divertida classe de *dansantes*.

Tant es aixis, que no sembla sino que hajan prés la política com un envelat.

Els s' han adjudicat lo paper de socios. Y seguint la tradicional costum, de bonas á primeras, han copat tots los cárrechs públichs que hi havia disponibles.

O en altres termes: han convertit las últimas eleccions en un *wals de socios*.

Per aixó 'l partit, poch amant de la ballaruga, 'ls ha advertit del error en qu' estavan, arrimantlos la gran puntada de péu.

Y enviantlos á ballar, pero á ballar pèl seu compte, al saló Cent.

A Paris se celebrava la boda de una filla de la senyora Ratazzi, á la qual hi assistí la flor y nata de la colonia espanyola, inclús l' embaixador d' Espanya, senyor Leon y Castillo.

També figurava entre 'ls convidats lo Sr. Ruiz Zorrilla.

Ara bé: apenas l' embaixador lo va veure, va girar la esquena, va agafá 'l sombrero y va tocar pirandó.

Si 'l Sr. Ruiz Zorrilla té la virtut que jo ignorava, de fer marxar á la gent, m' atreviria á demanarli un favor.

Seria molt convenient que s' arribés á Madrid, y ab sols presentarse á certs llochs que jo li indicaria, tal vegada 'ns veurien lliures de certas personas y de moltes cosas que 'ns destorban.

Al príncep de Gales, fill primogénit de la reyna de Inglaterra, lo tribunal de policia de la Cité li ha posat 5 *schillings* de multa, per haver permès que 'l seu gos anés pèl carrer sense bossal.

¡Ja ho farian aquí també aixó de posar una multa á un príncep!

En un cas semblant, aquí lo que menos s' obligaria á las autoritats que tal cosa 's permetessen, á donar una satisfacció al gos.

A Málaga, una senyora va portar á una filla seva en classe d' educanda a un convent de monjas de aquella capital, y quan ha anat á reclamarla, no li han volguda tornar.

No es aquest lo primer cas que succeheix en aqueixas rateras místicas conegudas per convents, sobre tot quan las ratetas que hi cauhen son macas y vistosas.

Peró y las autoritats ¿qué fan?

Las autoritats que no permeten cassar aucells ab tela, ni perdius ab reclam, consentan aquesta iniqua cassera de fillas de familia, realisada per medi de la seducció y del engany.

¡Y luego 'l cardenal Lavigerie tractará d' establir la societat abolicionista de la esclavitut dels negrés!

Al Congrés s' ha presentat una esmena negant lo dret electoral als instituts armats provincials y municipals.

Davant de aquesta exclusió no podran menos de ressentirse tots los Quimenas y Xanxas qu' en materia d' eleccions eran los que tallavan lo bacallá.

Si bé qu' ells diran:

—Cuando nos toque votar, nos vestirem de personas, y porque nadie hi tinga que dir, nos *decharém* el revolver y el sabre en casa.

A Madrid hi havia aquests dias 35 mil personas atacadas de la enfermetat reynant.

Segons noticies, en aquella terra, de la droperia 'n diuhen *dengue*.

De vuit diputats que segueixen a D. Cristino Martos, n' hi ha sis que han caigut malalts.

¡Quina tristesa fan aquestas cosas!

Escolti, D. Práxedes: ¿qué no 'ls podria deixar arribar á las ollas del caldo?

Potser aixó 'ls reanimaria.

Una particularitat del *Trancazo*.
Casi l' han agafat tots los empleats del govern, aquells que havent de anar á la oficina, no s' hi acostan; y en cambi no 's registra un sol cas que haja recaigut en los recaudadors de contribucions y en los comissionats de apremis.
¡Qué més *trancazo*, que aquesta gent!

Los músichs y 'l cos de coros contractats per l' Ajuntament á fi de donar un concert á la infanta Isabel; després de un any de gestions inútils, aquesta es l' hora que no han cobrat un céntim.

En lo mateix cas se troban los que van pendre part en la solemne coronació de la Verge de la Mercé.

Y D. Francisco se 'n va, y als músichs que 's tornan bútxaras demanantli aquells pinsans, los diu que no está per *músicas*.

Aquest any la grossa ha tocat al número 45,400 despatxat á Málaga.

Y la segona, al número 17,225, despatxat á Cádiz.

¡Capritxos de la fortuna! Com per tót Espanya fa tant fret, ha tingut á bé anarse'n á donar un passeig per Andalucía.

Tots los números acabats ab 0 lleparán reintegro.

De manera que si la cosa s' apura una mica, podran anarlo á reclamar tots los que s' han abtingut de comprar bitllets.

—Com que jo tinch zero bitllets, vinch á cobrar lo reintegro—dirá més de un aixerit.

Y l' administrador de loterías, més aixerit qu' ell li respondrà:

—Está molt bé: reintegris ab los quartos mateixos que ha deixat de gastarse.

Los mestres d' estudi de Zaragoza han acordat convocar una gran reunió dels seus colegas que no cobran.

¿Un congrés de mestres d' estudi? No tingan por que fassa mal de cap á ningú.

Perque apenas los oraders obrin la boca per pronunciar un discurs, tota la forsa oratoria de aquells infelissos s' esbravará ab badalls.

O sinó ja ho veurán.

Se tèm que á Portugal, en vista de lo que ha ocorregut al Brasil, estalli un moviment republicá, lo qual, si ho fessin com ho han fet los brasilenys, no deixaria d' estar molt *posat en ordre*.

Y ademés, los pobles ben educats, quan reben un favor lo tornan.

Portugal va enviar un emperador al Brasil; es molt just que 'l Brasil, en bona correspondencia, envihi una República á Portugal.

Aixis quedarán en paus y contents tots dos.

Cau un mestre de casas del cim de una bastida y dona la rara casualitat que no 's trenca cap ós.

S' ensopegava á passar un capellá per allí prop, y al veure al mestre de casas ilés del tot, li diu:

—Ha sigut una gracia del Cel.

Lo mestre de casas li respon:

—¿Una gracia del Cel? Donchs miri, lo qu' es á mi de gracia no me 'n ha fet gota.

Un diputat obrer francès assisteix á las sessions de la cámara ab brusa.

A algú que va preguntarli per qué ho feya, li va respondre:

—La brusa es lo meu trajo, com la sotana es lo trajo de Monsenyor Freppel; y no hi ha motiu perque jo deixi 'l meu, quan ell no abandona 'l seu.

Molt ben respost: la brusa es la sotana del sacerdoti del treball.

A LO INSERTAT EN LO PENULTIM NÚMERO.

1. XARADA.—*Mal-nom.*
2. ANAGRAMA.—*Rita-Tria-Tira.*
3. ROMBO.—
S
P O P
P A L L A
S O L S O N A
P L O M A
A N A
A
4. TRENCA-CLOSCAS.—*El trapero de Madrid.*
5. GEROGLÍFICH.—*Per música l' ópera.*

Han endavinat las 5 solucions los ciutadans I. Porcar, Pèl y Ploma, Indiotaire y Un Macabeu; n' han endavinadas 4 Jaumet Vilagellu y J. Prunya; 3 J. Pepet de Valls, Homobono y Un de Reus; 2 Pau Trucas; y 1 no més P. Esquillentas y Sarauhista retirat.

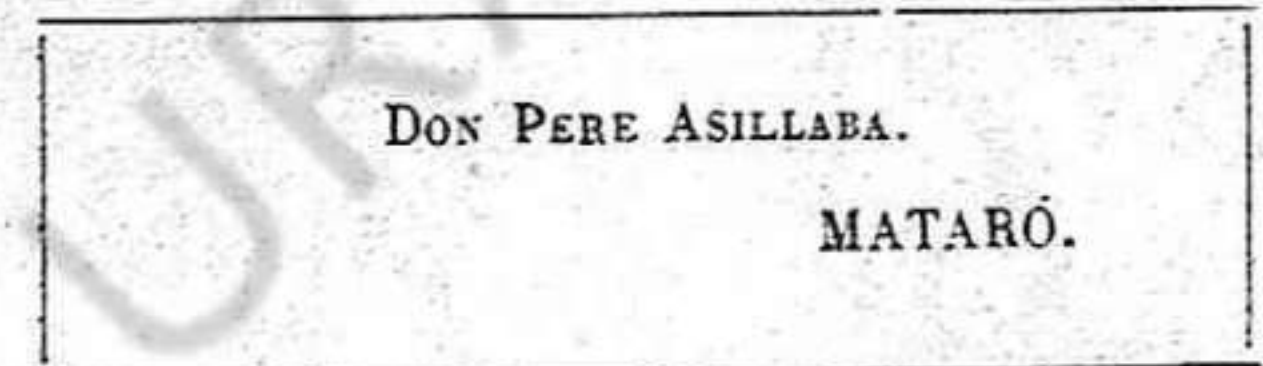
XARADA.

La vigilia de Sant Pere me 'n anava jo al total, quan trobo 'l doctor Pascual que 'm digué d' eixa manera:
—Vull darli la enhorabona; m' han dit que 's casa.—; *Primera!*
—A mí m' han dit que *segona*.
—Donchs jo l' hi dich que *tercera*.
SOR-ANA.

ANAGRAMA.

Un total d' artilleria tant grossa té la total, que, segons digué sa tia, te molta por que algun dia sancé 's menjí al general.
AMADEO.

TRENCA-CLOSCAS.

Formar ab aquestas lletras, degudament combinadas, los noms de tres pobles de Catalunya
E. NUALART CASAS.

LOGOGRIFO NUMÉRICH.

- 1 2 3 4 5 6 7.—Nom d' home.
4 2 4 2 6 1.— » » »
7 2 4 3 4.—Poble catalá.
5 6 2 1.—Actor dramátich.
7 2 4.—Animal.
5 6.—Un caldo.
3.—Consonant.
UN SARRALENCH.

GEROGLÍFICH

×
MI SI
I
contra.

CASSINO ARTESÁ DE MANRESA.

CORRESPONDENCIA PARTICULAR.

Ciutadans Garranyach, Sabater de peza, Nansú de l' Olla, Pau Pi, Un Xaruch, Oliveta, Pep Gulim, P. Quebrat, Francisco, Pinyol Dols, Uu Sarraceno, Quim de Prades y M. P. R.:—*Lo que 'ns envian no fa per casa.*

Ciutadans J. Alamaliv, O. Sáyne, Un Católich, P. del Timbal, Samalús, Garrinoti y C. Bromista Trist, Un Saragatero, J. M. T., Un Sarauhista y Aranya:—*Insertarém alguna cosa de lo que 'ns remeten.*

Ciudadá C. M. (Santa Coloma):—¿Creuria que no l' acabém d' entendre?—R. V. (Albi). Ja varem dir lo que deviam en l' altre número. Per dirho tot no tenim prou espay.—J. Abril Virgili. La versificació es descuidada y la idea no té novedat.—Pepet del Carril: Lo que 'ns envia esta bé.—Follet: Li doném gracias per la remesa.—R. E. Sera servit.—Segimón: L' hi agrahim l' envió.—P. Cats: Devém advertirli que 'ls originals no 's tornan. No 'ns busqui més amohinos que prou ne tenim.—Pallardaga: Permeti que li diguém que lo que 'ns envia, no es un souel, sino un sobrut.

¡¡¡ÉXIT COLOSSAL!!!

ALMANACH

DE

LA CAMPANA DE GRACIA
pera 1890

Escrit per los més reputats autors catalans.

Ilustrat ab gran número de caricaturas y cromó-litografias degudas als reputats dibuixants M. Moliné, Apeles Mestres, J. Lluís Pellicer, Mariano Foix, Pruni y R. Miró.
A pesar de lo espléndit de aquest ALMANACH, son preus de 2 ralets per tot arreu.

LOPEZ, Editor.—*Rambla del Mitj, 20.*

Barcelona: Imp. de Lluís Tasso, Arch del Teatro, 21 y 23.

DESPEDIDA DE L' ANY.

Se 'n va l' any vuitanta nou
ab una amagada d' ou.

...s, paratocs, sobriols, primos y demás patentes, ampliat...
...n, en el que se ha de...
...n, en el que se ha de...
...n, en el que se ha de...